

RAJ-1601250101041002 Seat No. _____

**B. A. (Economics) (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016)
Examination**

March / April – 2019

Demography - II

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ માનવ વિકાસ માપનની આવશ્યકતા અને માપદંડોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ ભારતમાં માનવ વિકાસ સંદર્ભે થયેલી પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૨ ભારતના સંદર્ભમાં વસ્તી અને તેની પર્યાવરણ પરની અસરો સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ ભારતની નવી વસ્તી નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૩ ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટનાં કારણો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ ભારતમાં કુટુંબ નિયંત્રણ કાર્યક્રમના હેતુઓ સંદર્ભે થયેલી પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૪ ભારતમાં વસ્તી વૃદ્ધિના વલણોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૪ જન્મદર અને મૃત્યુદર સમજાવી, તેની ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી સંદર્ભે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) આરોગ્ય-ગરીબી અને પર્યાવરણ
(૨) ભારતમાં સરેરાશ આયુષ્ય અને તેમાં આવેલા પરિવર્તનો
(૩) વસ્તી નિયંત્રણ માટેના સૂચનો
(૪) ભારતમાં બાળ મૃત્યુદર

ENGLISH VERSION

- 1 Discuss the need and measurement of human development. 14

OR

- 1 Evaluate the India's progress in human development. 14
- 2 Explain population and its effects on environment in the context of India. 14

OR

- 2 Evaluate the new population policy of India. 14
- 3 State the causes of population explosion in India. 14

OR

- 3 Evaluate progress of family planning programme in context of its objectives. 14
- 4 Discuss the population trends in India. 14

OR

- 4 Explain birth rate and death rate, discuss its in the context of census 2011. 14
- 5 Write short notes : (any two) 14
- (1) Health, Poverty and Environment.
 - (2) Life expectancy in India and its changes.
 - (3) Recommendations of population control.
 - (4) Infant Mortality Rate in India.